

สภาวะการทำประมงพื้นบ้านบริเวณแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลบริเวณอ่าวไทยตอนล่าง

วราภรณ์ เดชบุญ* และ วิโรจน์ คงอาษา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนล่าง (สงขลา)

บทคัดย่อ

การศึกษาสภาวะการทำประมงพื้นบ้านในบริเวณแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลบริเวณอ่าวไทยตอนล่าง ระหว่างเดือนมกราคมถึงธันวาคม พ.ศ. 2553 โดยรวบรวมตัวอย่างจากเครื่องมือประมงพื้นบ้านบริเวณจังหวัด นครศรีธรรมราชและสงขลา ภายหลังจากจัดสร้างเป็นเวลา 2-6 ปี พบว่าจำนวนเรือประมงพื้นบ้าน มีจำนวนเรือ 17-120 ลำ เครื่องมือประมงพื้นบ้านที่ใช้ทำการประมงในพื้นที่ที่ศึกษาพบ 17 ชนิด เครื่องมือประมงพื้นบ้านที่ นิยมใช้ทำการประมงมากที่สุด คือ อวนลอยปลาทุ และอวนจมปู แหล่งทำการประมงของประมงพื้นบ้าน บริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ไม่ห่างจากแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล สำหรับจังหวัดสงขลามีแหล่งทำการประมง อวนลอยปลาทุทั้งบริเวณใกล้แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล และห่างจากแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล คือบริเวณแท่นขุดเจาะ น้ำมัน อัตราการจับสัตว์น้ำบริเวณแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล พบว่า การประมงอวนลอยปลาทุมียัตราการจับสัตว์น้ำ ทั้งหมด อยู่ระหว่าง 1.401-2.089 กิโลกรัม/ความยาวอวน 100 เมตร โดยหลังจากจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล 4-5 ปี มียัตราการจับสูงกว่าบริเวณแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลภายหลังจากจัดสร้าง 2-3 ปี สำหรับอัตราการจับ สัตว์น้ำจากอวนจมปู พบว่าหลังจากการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล 2 ปี มียัตราการจับมากกว่าภายหลัง การจัดสร้าง 3 ปี และภายหลังจากจัดสร้าง 3 ปี มียัตราการจับสัตว์น้ำมากกว่าภายหลังจากจัดสร้าง 4 ปี รายได้ทำการประมงอวนลอยกุ้งสามชั้นเท่ากับ 1,367.89 บาท/ลำ ส่วนรายได้เฉลี่ยจากอวนจมปู บ้านปากดวด บ้านสนามชัย และบ้านวัดจันทร์ เท่ากับ 975.32 1,254.70 และ 2,032.60 บาท/เที่ยว ตามลำดับ สำหรับอวนลอยปลาทุบ้านปลายทอน บ้านปากดวด บ้านสนามชัย และบ้านวัดจันทร์ มีรายได้เฉลี่ย เท่ากับ 1,547.92 721.06 990.25 และ 1,956.53 บาท/วัน ตามลำดับ โดยรายได้เฉลี่ยจากอวนจมปู และ อวนลอยปลาทุ มากที่สุด ภายหลังจากการจัดสร้าง 4 ปี

คำสำคัญ : การประมงพื้นบ้าน แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล บริเวณอ่าวไทยตอนล่าง

* ผู้รับผิดชอบ : ๗๙/๑ ถ.วิเชียรชม ต. ป่อยาง อ. เมือง จ. สงขลา ๙๐๐๐๐ e-mail : dechwara@gmail.com

Small-scale Fisheries Status around Artificial Reefs in the Southern Gulf of Thailand

Waraporn Dechboon* and Wirot Kongasa

Southern Marine Fisheries Research and Development Center (Songkhla)

Abstract

Study on small-scale fisheries status around artificial reefs in the Southern Gulf of Thailand was conducted during January-December 2010. Data on small-scale fisheries operating around artificial reefs had been collected in Nakhon Si Thammarat Province and Songkhla Province. The results were found that number of small-scale fishing boat were 17-120 boats. The popular fishing gear were chub-mackerel gill net and crab gill net. Fishing ground in Nakhon Si Thammarat Province was near artificial reef but fishing ground of Chub-mackerel gill net in Songkhla Province were near and quite far from artificial reef. That was oil rig platform which is a artificial reef as well. After installation artificial reefs for 1-5 years, catch rate of chub-meckerel gill net was between 1.401-2.089 kg/100 meter net length. Chub-meckerel catch rate 4-5 years post installation was more than 2-3 years post installation. For catch rate of crab gill net 2 years post installation was more than 3 years post installation and catch rate of crab gill net 3 years post installation was more than after 4 years post installation. The gross revenue of shrimp trammel net was 1,367.89 baht/boat. The gross revenue of crab gill net of Ban Pak Duat, Ban Sanamchairawang and Ban Watchan were 975.32 1,254.70 and 2,032.60 Baht/trip, respectively. For gross revenue of Chub-mackerel gill net of Ban Plai Thon Ban Pak Duat, Ban Sanamchairawang and Ban Watchan were 1,547.92 721.06 990.25 and 1,956.53 Baht/day, respectively. The gross revenue of crab gill net and Chub-mackerel gill net were highest 4 years post installation.

Key words : small-scale fisheries, artificial reef, the Southern Gulf of Thailand

*Corresponding author : 79/1 Wichianchom Rd., Bo-Yang, Muang, Songkhla 90000

e-mail : dechwara@gmail.com